

**A**zərbaycan tarixinin böyük bir dövrü Ulu Önder Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Zaman keçdikcə onun xalqımız üçün etdiyi fədakarlıqlar da-ha yaxşı dərk edilir. Ulu Öndərimizin qızıldan dəyərlə bir kələmi var, "Xalq dövlət üçün, dövlət xalq üçün olmalıdır". Onun və layiqli davamçısı olan cənab İlham Əliyevin uğurları siyaseti bu kələmin ən bariz nümunəsidir.

29 il əvvəl, oktyabr ayının 3-de ölkəmizdə keçirilən prezident seçkiləri zamanı xalqımız Heydər Əliyevi özünə Lider seçdi. Xalq Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevə coxsayılı müraciətlər ünvanlayaraq onun Bakıya gəlməsini və xalqımızı düber edildiyi belalardan xilas edilməsini xahiş edirdi. Dövlətinə və millətinə sonsuz məhəbbəti olan, böyük bir kütü tərefində sevilən Heydər Əliyev xalqımızın və dövlətimizin çətin durumda olduğunu nəzərə alaraq, öz şəxsi həyatını təhlükəyə ataraq Bakıya qayıtdı. Ölkənin tarixi üçün mühüm əhəmiyyətə malik olan bu seçim müstəqil Azərbaycanın qurultusunun ilk addımı oldu.

Xalqımız bu seçimlə öz taleyini müəyyən etdi. Ulu Öndər deyirdi ki, "Müstəqilliyin eldə olunması nə qədər çətindirsə, onun saxlanılması, əbedi olması ondan da çətindir". Biz bu gün fəxrə deyə bilərik ki, bizim Liderimiz bunu bacardı. Həmin dövrde Azərbaycan xalqı yeganə natiq Heydər Əliyevdə tapdı. Ulu Öndər əhəmiyyətə gəldikdən sonra xalq üçün çox faydalı işlər imza atdı. O, xalqının xilaskarı oldu.

Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı və dövləti qarşısında xidmətləri misilsizdir. Bugünkü müstəqil Azərbaycan Respublikası Ulu Öndərimizin şah əsəridir. Heydər Əliyev Azərbaycanı bütün dünyaya tənqidib. O, ölkəmizin zamanın ağır sınaqlarından şərəfle çıxmamasına nail olub. Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycan dövlətçiliyinin, müstəqilliyimizin qorunub saxlanmasına nail oldu. Ölkə fəlakətdən xilas oldu, əmin-amanlıq bərpa edildi, böyük quruculuq işlərinə başlanıldı.

Heydər Əliyevin layiqli davamçısı İlham Əliyevin də ölkəmizin keşməkeşli yollarında böyük xidmətləri olub və bu davam etməkdədir. Prezident İlham Əliyevin "Azərbaycan Respublikasında 2023-cü ilin "Heydər Əliyev İl" elan edilmişsi haqqında" Sərəncamı tarixi əhəmiyyət kəsb edir. Bu, onun Ulu Öndər Heydər Əliyevə olan hörmət və sevgisinin bariz nümunəsidir. O, bu şərəflə yoluñ layiqli davamçısıdır.

Bu gün Azərbaycan özünün ən şərəflə dövrünü yaşıyır. Cənab İlham Əliyev Ulu Öndərimizin dövləti idarəetmə ənənəlerini, siyasi kurşunu uğurla davam etdirir. Bu isə Azərbaycan xalqında parlaq və qüdrətli geləcəyə inamı daha da artırır.

Heydər Əliyev öz adını xalqının qəlbine qızıl hərflərle hekk edib. Ulu Öndərin idarə etdiyi Azərbaycan daim inkişafə doğru addımlayıb. Onun təşəbbüsü ilə başlanılmış layihələr, tikilmiş yerlər bu gün xalq və dövlətimizə xidmət edir.

Heydər Əliyev zəkəsi sayəsinde Şərqdə ilk dəfə ölüm cəzası ləğv edildi, milli Konstitusiya qəbul edildi, mətbuatda senzura götürüldü. Azərbaycan Avropa Şurasına qəbul edildi, ilk dəfə olaraq ölkəmizdə özünüidarəetmə organı olan bələdiyyələr yarandı, Bakıda Dünya Azərbaycanlılarının Qurultayı keçirildi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin şəxsi təşəbbüsü və nüfuzu sayəsinde ölkəmizin iqtisadi müstəqilliyini

# Heydər Əliyev ideyaları- Yeni Azərbaycanın dövlətçilik irsi

və əhalinin yüksək rifah halını təmin edəcək inkişaf strategiyası işlənilər hazırlanı, tarixi İpək Yolunun bərpasına başlandı, "Əsrin müqaviləsi" adlandırılın ilk neft müqaviləleri imzalandı.

Ölkədə ölüm hökmünün ləğv olunması təşəbbüsü ilə ilk dəfə Ulu Öndər 1998-ci il yanvarın 22-də çıxış edib. O zamana qədər ölüm hökmüne məhkum olanlar ən qatı cinayət etmiş adamlar olub. Ölüm cəzasının ləğv edilməsi nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların, Avropa Şurasının bu qurumun üzv dövlətlərin qarşısında müəyyənləşdirildiyi tələblərdən biri idi. Qurumun 1983-cü ilde qəbul etdiyi İnsan Hüquqlarına dair Konvensiyonun 6 sayılı protokolunda ölüm hökmünün yolverilməzliyi birmənalı şəkildə eksini tapdı. Ölüm hökmünün ləğvi tələbi təşkilatın insan hüquq və azadlıqlarına, insanın yaşamaq hüququna necə yüksək dəyər verildiyinin sübutudur. Daha sonra bu məsələ Azərbaycanın müstəqil Konstitusiyasında təsbit olundu.

Xalqın təkidli tələbi ilə yenidən əhəmiyyətə qayıdan Heydər Əliyev demokratik bir cəmiyyət yaratmağı qarşısına məqsəd qoydu. Əsas məyarlar isə Azərbaycan vətəndaşlarının şərəf və ləyaqətinin qorunması, demokratik prinsiplərin inkişafı, əhəminin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi olmuşdur. İnsan hüquqlarının qorunması isə ən prioritet vəzifə kimi qarşıya qoyuldu. Öndərimiz bu sahədə müdrik addımlar atdı. Ulu Öndərin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi tarixi bir dövrde Azərbaycan çox qısa müddətə beynəlxalq arenada böyük nüfuzu və söz sahibine malik bir ölkəyə çevirdi. Azərbaycanın beynəlxalq aləmdəki imicisi yüksəldi, ölkəyə xarici investisiyalar daxil olmağa başladı.

Ulu Öndərin ən böyük arzusu Qarabağın manfur düşməndən azad edilməsi idi. Öndərimizin arzusunu onun layiqli davamçısı Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyev yerinə yetirdi. Bu gün fəxrə deyə bilərik ki, artıq üçrəngli bayraqımız yenidən Vətən torpaqlarında, Qarabağın döyünen ürəyi olan Şuşada qırurla dalğalanır. Bu gün Heydər Əliyevin ruhu şaddır. Prezident İlham Əliyev Qarabağ Zəfəri ilə əbədi tarix yazdı. Bu gün bütün dünya ölkələri Azərbaycana həsəd aparıb, qıble edir. Bizim uğur və qələbərimiz dünya tərefində heyranlıqla qarşılıdır. 44 günlük Vətən Müharibəsindəki tarixi Zəfərimiz Azərbaycanı bütün dünyaya qalib ölkə, xalqımızı isə cəsur xalq kimi tanıdır.

Məhz onun nəticəsində bu gün siyasi baxışlarından aslı olmayıraq, hər kəs etiraf edir ki, Heydər Əliyev xalqın öz istəyi və səyəleri ilə əhəmiyyətə gəlməsi milli birliyin bariz nümunəsi olmaqla yanaşı, ən qiymətli mənəvi - ideoloji sərvətdir. Həmin dövrədə Xalqın birlik siması Heydər Əliyevin sıfətine hekk olmuşdu. Nəcə ki, 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı Xalqın əzmkarlılığı və haqq yolundan dönməzliyi xüsusiyyətləri bir şəkildə cəmlənib bütün dünyaya Ali Baş Komandanın "dəmir yumruğu" ilə beynəlxalq aləmdə səs-soraq yaydı. Düşünürəm ki, xalq birliyini fərqli stuyasılarda eyniləşdirmək bizi Ulu Öndə-



rin xalqın birliyi ideologiyasını Cənab Prezident İlham Əliyevin uğurla davam etdiridiğini göstərir.

Ulu Öndər Heydər Əliyev diplomat kimi seçdiyi siyasi xətt üzrə konkret, düzgün istiqamətlənmiş addımlar atmış, eyni zamanda elmi

- siyasi nəzəriyyəni formalaşdırı-

mişdir. Ulu Öndər özünəməxsus uzaqqorənlik və müdrikliklə Azərbaycanın xarici siyasetinin bugünkü inkişaf təməlini, bünövrəsini qoymuşdur. O yaxşı bilirdi ki, qüdrətli dövlət yalnız iqtisadi resurslarla deyil, xarici strategiyanın gücünün

yüksək səviyyədə olması ilə ölçüür. Belə ki, xarici siyasetdə ciddi nealiyyətlər əldə etmək və beynəlxalq müstəvidə milli məsələlərin qaldırılması üçün sistemli, ardıcıl və çoxşaxəli xarici strategiya qurmaq, ideoloji iş aparmaq lazımdır. Məhz bu səbəbdən də Heydər Əliyevin başlatdığı xarici siyasetdə sistemliliyin davam etdirilməsi üçün İlham Əliyev üzərinə düşən tarixi missiyəni layiqince yerinə yetmişdir. Bunun nəticəsində dünya azərbaycanlıları öten illərə nisbətən daha həmərə nümuneler sərgileyir.

Azərbaycan dövləti dünya azərbaycanlılarının potensial imkanlarını cəmləmək, müstəqil dövlət quruculuğu prosesində meydana çıxan müxtəlif problemlərin həllinə yönəltmək, daha six əlaqələr yaratmaq, milli birliyə nail olmaq istiqamətinə ardıcıl və sistemli iş aparmışdır.

1997-ci ilde Heydər Əliyev ABŞ-a resmi səfəri zamanı Azərbaycan diasporu qarşısında çıxışında bu istiqamətdə əsas prinsipləri müəyyən etmişdir: "Siz düşünməyin ki, Azərbaycan bizim üçün nə edib, düşünün ki, biz Azərbaycan üçün nə etmişik. Onda Azərbaycan da irəli gedər, Azərbaycan diasporu da inkişaf edər... Harada doğulmanın fərqi yoxdur, əsas odur ki, sən azərbaycanlısan, Azərbaycan dili-nin, mədəniyyətinin daşıyıcısın".

Azərbaycan xalqının yetirdiyi nadir şəxsiyyət olan Heydər Əliyev

uşaqlarından asılıdır" deyirdi.

Heydər Əliyev hələ 1969-1982-ci illerdə, yeni ölkəyə birinci rəhbərliyi dövründə gənclər siyasetinin əsaslarını yaratmışdır. Həmin dövrde 15 mindən artıq azərbaycanlı gənc SSRİ-nin müxtəlif nüfuzlu universitetlərində təhsil almaq üçün gönderildi. 1982-1985-ci illər ərzində bu say 3500-ə qədər çatmışdır. Heydər Əliyev hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra gənclərlə iş ölkədə əsas prioritet məsələlərdən birinə çevrildi. Ulu Öndər ölkənin inkişafını gənclərin hərtərəfli inkişafi ilə əlaqələndirdi. Yəni, gənclər nə qədər təhsil alıb inkişaf etse, ölkədə bir o qədər irəli gedəcək.

2 fevral 1996-ci ilde Azərbaycan gəncliyinin həyatında yeni dövrün başlangıcı qoyuldu. Həmin gün müstəqil Azərbaycanın tarixində ümummilli liderin şəxsən iştirakı ilə Azərbaycan gənclərinin ilk forumu keçirildi. Bir il sonra Heydər Əliyev ilk forumun iştirakçılarının bir qrupu ilə görüşdü. Xalqımızın böyük oğlu Bu görüşdə əsas diqqəti keçən bir il ərzində görülmüş işlərin təhlilinə, gənclərə bağlı əsas problemlərin həllinə yönəldi. Onun həmin gün imzaladığı sərəncamla fevralın 2-si ölkəmizdə Gənclər Günü kimi qeyd olunmağa başlayıb.

Gənclərimizdə bağlı Ulu Öndərin gördüyü işlər bir daha onu deməyə əsas verir ki, bu gün ölkəmizdə vətənpərvər, milli-mənəvi dəyərlər, Heydər Əliyev ideyalarına sadıq gənclik formalasır, bunun üçün məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilir. Bu isə gələcək inkişafımızın güvənilir əllərdə olacağına işaretdir.

Gənclərimizdə bağlı Ulu Öndərin davamçısı cənab İlham Əliyev bu siyaseti uğurla davam etdirir. Bunun nəticəsidir ki, Azərbaycan gəncləri cəmiyyətin bütün sahələrində fəallığı ilə fərqlənir. Onlar həm də dövlət, həm də dövlətçilik üçün gərəklə təşəbbüslerin gerçəkləşməsində məqsədlidirlər. İlham Əliyev Şuşada da deyirdi ki, "Bütün nəsillərdən olan vətəndaşlarımızın bu Qələbədə böyük zəhməti var. Ancaq onu da bildirməliyəm ki, əsas yükü, əsas vezifəni gənc nəsil yerinə yetirdi".

Ulu Öndərin ve Cənab İlham Əliyevin gənclər siyaseti dünya üçün bir nümunədir. Hal-hazırda bu yolda gənclərimizin ən böyük himayəcisi və dəstəkçisi məhz Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevdir. Başçımızın, "Mənim gənclərə xüsusi münasibətim var, ürəyim sizinlidir. Siz bütün işlərdə mənə arxala-na bilərsiniz. Mən də sizə arxalanıram" - sözü Azərbaycan dövlətinin gənclərə etmədinin, gənclərin isə Prezidentə məhəbbətinin və dəstəyinin bariz nümunəsidir. Azərbaycan xalqı xoşbəxt xalqdır ki, Heydər Əliyev kimi dahi lider ölkəmizə rəhbərlik edib. Nə qədər canımızda can varsa, Ulu Öndər daim qəlbimizdə yaşayacaq. Öndərimizin sözü ilə desəm, "Mən həmişə fəxr etmişəm, elə indidə fəxr edirəm ki, mən Azərbaycanlıyım!".

Ayşən Vəli